

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู  
ของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์  
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สุนทรี จุวงศ์สุข<sup>1</sup>

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ธัญญาพร ก่องจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อภัยชนม์ สัจจะพัฒนกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กล้าหาญ พิมพ์ศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วิศรา ตั้งคำวานิช

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 7 มีนาคม 2560    รับผิดชอบ: 11 เมษายน 2560

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วยเพศระดับผลการเรียนสื่อ/นวัตกรรมที่ผลิตหรือใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า และส่วนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้: ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาด้านตัวนักเรียน ( $\bar{x}=2.87$ ) และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือด้านกรณีพิเศษ ( $\bar{x}=1.45$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดเรียงตามลำดับคือนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟัง ( $\bar{x}=3.18$ ) นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ( $\bar{x}=2.91$ ) และนักเรียนมีความผิดปกติด้านสมอง ( $\bar{x}=2.73$ ) สำหรับด้านความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักศึกษาต้องการเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นเนื่องจากบางโรงเรียนให้ทำกิจกรรมต่างๆที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานวิชาการมากเกินไปทำให้บางครั้งสอนไม่ทันต้องการงบประมาณสนับสนุนในการสร้างสรรค์สื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนต้องการให้มีการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการเขียนแผนการสอนให้มีมาตรฐานเดียวกัน

**คำสำคัญ:** ปัญหา ความต้องการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา

<sup>1</sup> การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง สุนทรี จุวงศ์สุข คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: Thanya\_kku@hotmail.co.th

## Problems and Needs in Practicum Teaching Experience of Students in Social Study, Education Faculty, Pibulsongkram Rajabhat University

Sunthree Jungwongsuk<sup>1</sup>

Pibulsongkram Rajabhat University

Klahan Pimsri

Pibulsongkram Rajabhat University

Thanyaporn Kongkhan

Pibulsongkram Rajabhat University

Warisara Tangkawanich

Pibulsongkram Rajabhat University

Apaichon Sajjapatanakul

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 7 March 2017 Accepted: 11 April 2017

Research Article

This survey research aimed to explore problems and needs in teaching practicum experienced by 44 5<sup>th</sup> year students in social study program, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University who enrolled in the 2 semester of academic year 2016. Research tools was a questionnaire which was divided into three parts; 1) check list questions regarding student general information such as gender, GPA, and use of learning media and innovation, 2) a rating-scale questionnaire probing problems encountered by social study students in teaching practicum, and 3) open-ended questions to collect needs for teaching practicum experiences.

The research results revealed that problems in students aspect was highest ( $\bar{x}=2.87$ ) and problems in the monitoring aspect was at the lowest level ( $\bar{x}=1.45$ ). When each item was considered, problems were ranged from high to low as follows; *students having aggressive behavior* ( $\bar{x}=3.18$ ), *paying low attention in class* ( $\bar{x}=2.91$ ), *having mentally-disorder condition* ( $\bar{x}=2.73$ ). Regarding needs in teaching practicum experienced by the students were that students required more time in teaching and arranging class activities rather than doing extra-curricular activities which schools paid more attention and effected class lacking behind schedule. Moreover, students expected supporting budget in creating learning media and innovation along with training to create standardized effective media and lesson planning.

**Keyword:** problem, needs, practicum teaching experiences, social study student

---

<sup>1</sup> Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Sunthree Jungwongsuk , Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: Thanya\_kku@hotmail.co.th

## บทนำ

ปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศต่างๆ ต่างมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันการศึกษาซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกซึ่งนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาในด้านต่างๆ ประกอบกับการจัดการศึกษาในประเทศไทยได้มีการยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 53 ที่ได้กำหนดให้ครูผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งในการยกระดับวิชาชีพครู (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543) การปฏิรูปการผลิตครูโดยใช้หลักสูตร 5 ปีที่ได้เริ่มในปีการศึกษา 2547 ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการเรียนวิชาการ 4 ปีและการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพอีก 1 ปี โดยต้องเรียนไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาเฉพาะ 124 หน่วยกิตวิชาทั่วไป 30 หน่วยกิตและวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิตดังนั้นหลักสูตรผลิตครู 5 ปีจึงเป็นหลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติงานครูภายใต้การนิเทศของอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาและจากอาจารย์พี่เลี้ยงของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเช่น งานปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนและงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยเพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) โดยได้มีแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาโดยมีการศึกษาและวางแผนในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและประสบการณ์ของภาคสนามซึ่งเป็นรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงานสถาบันอุดมศึกษาจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเป็นหน่วยผลิตบุคลากรในศาสตร์ด้านการให้การศึกษามีความสำคัญซึ่งในอดีตเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูและมีวิวัฒนาการสืบต่อมาจนเป็นคณะครุศาสตร์ในปัจจุบันและปัจจุบันคณะครุศาสตร์ได้มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 8 หลักสูตรเป็นหลักสูตร 5 ปี ที่ในปีสุดท้ายของหลักสูตรนักศึกษาจะต้องออกฝึกปฏิบัติประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาจำนวน 12 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นภาคเรียนละ 6 หน่วยกิต ซึ่งกระบวนการศึกษาของนักศึกษาคณะครุศาสตร์นั้นจะต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งนับว่าเป็นหัวใจของการผลิตครูที่สำคัญเป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นช่วงที่นักศึกษาครูจะได้ตรวจสอบตนเองโดยการนำทฤษฎีทั้งหมดที่ได้เรียนรู้ลงมาสู่การปฏิบัติจริงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาเป็นข้อกำหนดที่สำคัญของการศึกษาในคณะครุศาสตร์เพื่อให้นักศึกษาได้ค้นพบตนเองได้รับประสบการณ์ที่มีประโยชน์และได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นครู (ชนิตา รักษ์พลเมือง, 2556)

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษาเป็นอีกหนึ่งที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ทางสังคมศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีทักษะทางปัญญามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ประเมินค่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมการศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาการพัฒนาผู้เรียนการวิจัยมีทักษะและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสามารถในการสื่อสารมีความรับผิดชอบต่อชุมชนท้องถิ่นสังคมและประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจหลักของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูและพัฒนาวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคมศึกษาวิจัยสร้างสรรค์ส่งเสริมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการศึกษาสู่ท้องถิ่นและสังคมบริการวิชาการและสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับท้องถิ่นและสังคมส่งเสริมสร้างสรรค์ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิจัยได้สนทนากับนักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในการจัดสัมมนาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาสังคมศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านผู้เรียนปัญหาด้านการเตรียมการสอนปัญหาด้านการจัดทำสื่อและอุปกรณ์การสอนปัญหาการควบคุมชั้นเรียนปัญหาความพร้อมด้านสังคมปัญหาการนิเทศติดตาม และปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่ได้ไปฝึกประสบการณ์ซึ่งปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่าการเตรียมประสบการณ์และความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพนั้นควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษามากยิ่งขึ้นโดยการแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านี้จะสามารถประสบผลสำเร็จได้หากมหาวิทยาลัยหรือคณะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักศึกษาก่อนที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

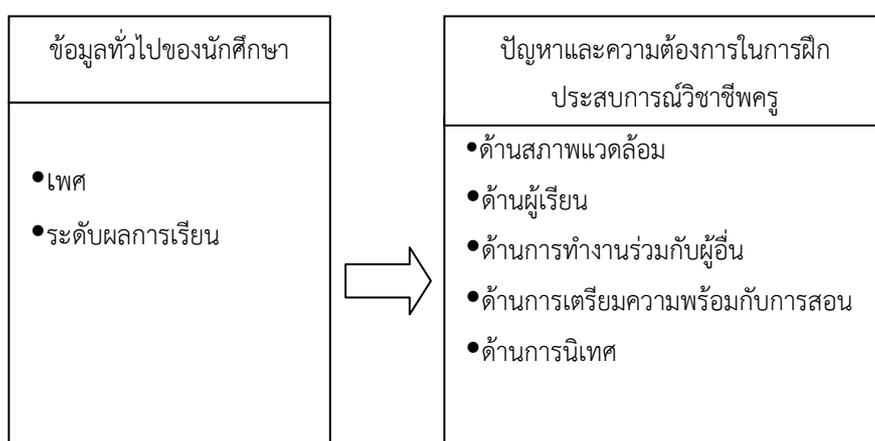
ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องวิจัยศึกษาปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การหาแนวทางการแก้ปัญหาที่ตรงจุด และการเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อคุณภาพของนักศึกษาและการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

## กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

## วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งมุ่งศึกษาปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านสภาพแวดล้อมด้านตัวนักเรียนด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้านการเตรียมความพร้อมกับการสอนด้านการนิเทศมีรายละเอียดดังนี้

## กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 5 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 44 คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในปีการศึกษา 2559 ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วยเพชรระดับผลการเรียนสื่อหรือนวัตกรรมที่ผลิตหรือใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้เรียน ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านการเตรียมความพร้อมกับการสอน และด้านการนิเทศ

ส่วนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาข้อคำถามเป็นลักษณะปลายเปิด

ซึ่งได้ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60-1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและวัตถุประสงค์ทุกข้อ

### **การเก็บรวบรวมข้อมูล**

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองใช้เวลาในการเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560

### **การวิเคราะห์ข้อมูล**

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาโดยการสรุปความจากข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

### **ผลการวิจัย**

#### **1. ผลการศึกษาปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559**

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามสรุปผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามปีการศึกษา 2559

ข้อที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
<b>1.ด้านสภาพแวดล้อม</b>				
1.1	อุปสรรคในการเดินทาง	2.34	0.96	น้อย
1.2	สถานที่ภายในโรงเรียนคับแคบ	2.68	0.80	ปานกลาง
1.3	สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้สิ่งรบกวน	2.64	0.60	ปานกลาง
1.4	ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน	2.55	0.54	ปานกลาง
	<b>เฉลี่ยรวมด้านสภาพแวดล้อม</b>	<b>2.55</b>	<b>0.73</b>	<b>ปานกลาง</b>
<b>2.ด้านผู้เรียน</b>				
2.1	นักเรียนมีความผิดปกติด้านสมอง	2.73	0.80	ปานกลาง
2.2	นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟัง	3.18	0.71	ปานกลาง
2.3	นักเรียนขาดเรียนบ่อย	2.64	0.99	ปานกลาง
2.4	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน	2.91	0.98	ปานกลาง
	<b>เฉลี่ยรวมด้านผู้เรียน</b>	<b>2.87</b>	<b>0.87</b>	<b>ปานกลาง</b>
<b>3.ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น</b>				
3.1	การทำงานร่วมกับครูที่เลี้ยง	1.52	0.90	น้อย
3.2	การทำงานร่วมกับเพื่อนฝึกสอนด้วยกัน	1.57	0.82	น้อย
3.3	การทำงานร่วมกับโรงเรียนและคณะผู้บริหาร	1.75	0.99	น้อย
3.4	ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและคนในชุมชนที่เกี่ยวข้อง	1.45	0.63	น้อยที่สุด
	<b>เฉลี่ยรวมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น</b>	<b>1.57</b>	<b>0.84</b>	<b>น้อย</b>
<b>4.ด้านการเตรียมความพร้อมกับการสอน</b>				
4.1	ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	1.84	0.86	น้อย
4.2	สอนไม่ตรงกับวิชาที่เรียนมา	1.73	0.85	น้อย
4.3	ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตรการเขียนแผนการสอน	1.89	0.84	น้อย
4.4	การผลิตสื่อการสอนหรือการใช้สื่อการสอน	1.91	0.88	น้อย
	<b>เฉลี่ยรวมด้านการเตรียมความพร้อมกับการสอน</b>	<b>1.84</b>	<b>0.86</b>	<b>น้อย</b>
<b>5.ด้านการนิเทศ</b>				
5.1	การไปนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศ	1.43	0.70	น้อยที่สุด
5.2	การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.52	0.73	น้อย
5.3	การให้คำแนะนำของครูที่เลี้ยง	1.45	0.82	น้อยที่สุด
5.4	การให้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศ	1.41	0.73	น้อยที่สุด
	<b>เฉลี่ยรวมด้านการนิเทศ</b>	<b>1.45</b>	<b>0.75</b>	<b>น้อยที่สุด</b>
	<b>สรุปเฉลี่ยรวมทุกด้าน</b>	<b>2.07</b>	<b>0.92</b>	<b>น้อย</b>

จากตาราง 1 พบว่าปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 มีปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ ปัญหาด้านนักเรียน ( $\bar{x}=2.87$ ) และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ด้านการนิเทศ ( $\bar{x}=1.45$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดเรียงตามลำดับคือนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟัง ( $\bar{x}=3.18$ ) นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ( $\bar{x}=2.91$ ) และนักเรียนมีความผิดปกติด้านสมอง ( $\bar{x}=2.73$ ) ซึ่งอยู่ในด้านนักเรียน

## 2. ผลการศึกษาความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559

จากผลการศึกษาความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักศึกษาต้องการเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น เนื่องจากบางโรงเรียนให้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานวิชาการมากเกินไป ทำให้บางครั้งสอนไม่ทันตามแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องการงบประมาณสนับสนุนในการสร้างสรรค์สื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ต้องการให้มีการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการเขียนแผนการสอนให้มีมาตรฐานเดียวกัน

### อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 พบว่า มีปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือปัญหาด้านผู้เรียนและปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือด้านการนิเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดเรียงตามลำดับคือนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟัง นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน และนักเรียนมีความผิดปกติด้านสมอง ซึ่งในด้านของนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟังและไม่ตั้งใจเรียนนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเปิดกว้างของสื่อโซเชียลต่างๆที่ดึงความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น บางครั้งอาจทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจกับสื่อที่มีการเลียนแบบพฤติกรรมมีความกล้าคิดกล้าทำมากยิ่งขึ้น จึงอาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สนใจการเรียนมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อครูผู้สอนและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีมงคล เทพเรณู (2545) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษา รูปแบบการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปของนักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนไม่ค่อยส่งงานนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่เชื่อฟัง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อมร เพชรสุวรรณและคณะ (2549) ได้ศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ปัญหาอุปสรรค

ในการเดินทางปัญหานักเรียนขาดเรียนบ่อยและปัญหานักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เชื่อฟัง ปัญหาการเขียนแผนการสอนไม่ทัน ปัญหาการผลิตสื่อ และปัญหาด้านอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกในการสอน ด้านนักเรียนมีปัญหาความผิดปกติด้านสมองหรือเด็กพิเศษ ซึ่งปัญหานี้อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ ทั้งทางกรรมพันธุ์ เด็กคลอดก่อนกำหนดทำให้มีความผิดปกติของเซลล์สมองหรือการได้รับสารเคมีบางอย่างที่ก่อให้เกิดความผิดปกติของเด็กละแ่นนี้แตกต่างกันออกไป เช่นมีปัญหาในการอ่านการเขียน การคิดคำนวณ การพูด หรือแม้แต่การอยู่ร่วมกัน หรือการทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นๆ ในชั้นเรียน ซึ่งปัจจุบันนี้การศึกษาได้เปิดกว้างมากขึ้นภายใต้แนวคิดที่เรื่องสิทธิและความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงมีการจัดให้เด็กพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพิเศษได้พัฒนาตนเองมีสังคมที่กว้างขึ้น และได้มีโอกาสได้เรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสม ซึ่งหากผู้สอนไม่มีความรู้ในการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนนี้ได้อาจส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียนปกติ ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายหรือไม่เป็นไปตามแผนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ รดา ธรรมพูนพิสัย (2550) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจมีจิตวิทยาและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและทำการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล

2. ผลการศึกษาความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักศึกษาต้องการเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น เนื่องจากบางโรงเรียนให้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานวิชาการมากเกินไป ทำให้บางครั้งสอนไม่ทันตามแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องการงบประมาณสนับสนุนในการสร้างสรรค์สื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ต้องการให้มีการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและการเขียนแผนการสอนให้มีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นนอกจากนักศึกษาจะมีบทบาทหน้าที่ในการสอนแล้ว นักศึกษาจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้งานด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว งานด้านธุรการทั่วไป และงานด้านการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ซึ่งหากไม่มีการจัดแบ่งเวลาที่เหมาะสมแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานหลักของนักศึกษาได้ และความพร้อมในเรื่องของงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อหรือนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อาจไม่มีความพร้อมหรือไม่ได้จัดสรรไว้สำหรับช่วยสนับสนุนส่วนนี้ อีกทั้งครูพี่เลี้ยงอาจมีรูปแบบการเขียนแผนการสอนที่แตกต่างกัน จึงทำให้นักศึกษาสับสนไม่แน่ใจว่าต้องใช้รูปแบบการเขียนแผนการสอนแบบใด สอดคล้องกับ ประทานพร สันติพจนานา (2557) ได้ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูวิชาเอกการศึกษาปฐมวัยมีความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในทุกด้านด้านที่มีความต้องการ

จำเป็นที่เร่งด่วนที่สุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการวางแผนซึ่งมีความต้องการจำเป็นในระดับที่เท่ากัน และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาณี นงนุช (2542) ที่ได้ศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้น พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นของนักศึกษาคือการจัดหาสื่อการสอนและการสร้างสื่อการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นในการวิจัยครั้งนี้ที่มีความคิดเห็นว่า การทำสื่อการสอนในวิชาเรียนที่ขณะนั้นควรจัดให้นักศึกษาได้ออกไปทดลองใช้สื่อจริง เพื่อนักศึกษาจะได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นต่อไปได้ นอกจากนี้ทางคณะครุศาสตร์ควรมีห้องสมุดในการให้ยืมสื่อการเรียนการสอน หรือมีการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการสอนเพราะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นต้องสิ้นเปลืองทุนทรัพย์ในการผลิตสื่อการสอนจำนวนมาก

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีข้อเสนอแนะดังนี้

#### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

##### 1. หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้น

1.1 ควรจัดการอบรมเพิ่มเติมที่เน้นด้านวิธีการสร้างความสนใจและการควบคุมชั้นเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแก่นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น

1.2 ควรมีการจัดการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการหรือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความผิดปกติด้านสมองแก่นักศึกษาเพิ่มเติม

1.3 ควรมีการจัดการเรียนการสอนหรืออบรมการเขียนแผนการสอนแก่นักศึกษาที่มีมาตรฐานเดียวกัน

1.4 ควรมีการจัดอบรมการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยแก่นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น

##### 2. สถานศึกษา

2.1 ควรจัดแบ่งเวลาให้นักศึกษาได้จัดการเรียนการสอนและช่วยเหลืองานอื่นๆของโรงเรียนอย่างเหมาะสม

2.2 ควรมีการจัดสรรงบประมาณช่วยสนับสนุนในการสร้างสรรค์สื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน

#### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งนักศึกษา อาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน

2. ควรมีการวิจัยเจาะลึกปัญหาและความต้องการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะสั้นของแต่ละสาขาวิชา

## เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการรับสมัครนักศึกษาเพื่อขอรับทุนตามโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ประจำปีการศึกษา 2547*. วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547.
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. (2556). *การสัมมนาวิไลหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2556*. ประชาคมครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานินนุช. (2542). *ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี*. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นภาพร สิงห์ทัด. (2548). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ประทานพร สันติพจนนา. (2557). *ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย*. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 9 (1), 162-172.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2555). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษา (5ปี) หลักสูตรปรับปรุงพุทธศักราช 2555*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- รดา ธรรมพูนพิสัย.(2550). *สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ศรีมงคล เทพเรณู. (2545). *การศึกษารูปแบบการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปของนักศึกษาภาคปกติสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิชสำราญราษฎร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- อมร เพชรสุวรรณ และ คณะ. (2549). *ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2549*. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.